

Groeien dankzij intervisie

NVDA biedt opleiding intervisie-begeleider aan

Als doktersassistent maak je veel mee. Als eerste aanspreekpunt voor je patiënt heb je een grote verantwoordelijkheid. Door met vakgenoten ervaringen te delen en kritisch te zijn op je eigen functioneren, kun je in je vak groeien.

De NVDA wil daarom een basis leggen voor intervisie dóór en vóór doktersassistenten. Een eerste stap zet de NVDA door doktersassistenten een opleiding tot 'intervisiebegeleider' aan te bieden zodat zij in de toekomst doktersassistenten begeleide intervisie kunnen bieden. Omdat zij dit met succes deden voor huisartsen, verzocht de NVDA het Nederlands Huisartsengenootschap (NHG) om de opleiding voor intervisiebegeleiders te verzorgen. We spraken met Liesbeth van der Jagt, teamleider scholing bij het NHG en gelouderd deskundige op dit terrein.

TEKST: JAN SAX VAN DER WEIJDEN,
FOTO: PRIVÉ-BEZIT

Behoeft aan intervisie

'Een spiegelfunctie, dat is waar intervisie om draait', stelt Liesbeth van der Jagt. Ze verzorgt de opleiding supervisie en coaching voor artsen bij het UMC Utrecht en is betrokken bij de ontwikkeling van de opleiding tot intervisiebegeleider. 'Het wordt steeds gebruikelijker in medische deskundigheidsbevordering om het niet alleen te hebben over de patiënt, maar ook over jezelf als persoon in je werk. Het gaat dan om de

manier waarop je communiceert en hoe je als persoon in je vak zit, feitelijk om het fundament onder het dagelijks handelen. Intervisie draagt hieraan bij: hoe opereer je in je dagelijkse context, wat zijn je sterktes en zwaktes, je ontwikkelpunten en je valkuilen? Ik vind het dan ook geweldig dat de NVDA doktersassistenten wil opleiden om hun vakgenoten bij intervisie te begeleiden.'

Doktersassistent

Liesbeth: 'Een doktersassistent moet goed kunnen communiceren en samenwerken, en op een goede manier met grenzen en eigen normen en waarden om kunnen gaan. Reflectie daarop is nodig en mag zich niet beperken tot medisch-technisch handelen, maar moet in de volle breedte van het vak plaatsvinden. Juist omdat zij zelf zo goed weten waar het in dit beroep om draait, kunnen doktersassistenten in deze vorm van begeleiding van betekenis zijn voor hun vakgenoten.'

Confronterend

Omdat intervisie draait om inzicht in het eigen functioneren, kan het voor deelnemers confronterend zijn. Is intervisiebegeleiding door vakgenoten niet te bedreigend? Liesbeth: 'Door het stellen van verkennende vragen, te luisteren, door te vragen en samen te vatten ziet degene die een vraagstelling in de intervisie inbrengt, verschillende kanten van de vraag. Daardoor kun je soms ineens een oplossing zien voor iets waar je al heel lang over nadacht. Ook word je je bewust van de aspecten in je werk die je leuk vindt, en van die kanten die juist energie vergen. Dat is de kracht van intervisie: je leert jezelf beter kennen in je werkrol. Het kan dan confronterend zijn als je ineens begrijpt waarom je altijd problemen hebt met bepaalde patiënten, collega's of situaties.'

De intervisiebegeleider is behulpzaam in dit proces. De begeleider heeft ook zelf ervaringen die herkenning oproepen, maar mag die eigen ervaringen alleen benutten wanneer dat helpend is voor de intervisanten. Maar juist het feit dat een doktersassistent een goed beeld heeft van de praktijk kan helpend zijn. Bedreigend hoeft dit zeker niet te zijn, zeker niet als de begeleider de afstand houdt die nodig is om haar rol als begeleider waar te maken. Het behouden van

de professionele afstand is een essentieel leerdoel in de opleiding die intervisiebegeleiders krijgen.'

Andermans problemen

Een begeleider die vakgenoot is, kan in de valkuil lopen om eigen oplossingen aan te dragen voor problemen die deelnemers inbrengen. Liesbeth: 'Intervisie draait niet om andermans' functioneren, het gaat erom dat deelnemers door reflectie inzicht krijgen in het eigen handelen. Dat zij leren van vraagstellingen die collega's inbrengen, inzien waarom bepaalde problemen niet bij henzelf spelen en begrijpen waarin collega's verschillen: waarom de een wel en de

'Hoe zit je als persoon in je vak?'

ander niet met een bepaald thema worstelt. Begeleiders moeten in staat zijn dit proces te ondersteunen, zorgen dat alle deelnemers betrokken blijven in de bespreking en voorkomen dat deelnemers afhaken wanneer niet hun eigen

LIESBETH VAN DER JAGT

vraagstellingen onder de loep liggen. Onze ervaringen laten zien dat dit goed te leren is.'

Professionele begeleiding

De methode van begeleide intervisie kunnen doktersassistenten zich heel goed eigen maken en die ten behoeve van collega's beoefenen. Intervisie kan zowel zonder als met professionele begeleiding plaatsvinden, is het dan wel nuttig om doktersassistenten tot intervisiebegeleider op te leiden? Liesbeth: 'Ja, dat is het wel degelijk. Een potentieel aan goed opgeleide intervisiebegeleiders zal een boost geven aan het doen van intervisie. De inzet van professionele begeleiding zorgt ervoor dat iedereen aan bod komt. Het maakt dat de intervisie meer rendement heeft en minder vrijblijvend is, geeft structuur en zorgt ervoor dat deelnemers bij de les blijven. Nadat de methode en werkwijze deskundig is getraind aan de intervisanten, kan intervisie vervolgens door doktersassistenten zelf, zonder begeleiding, worden gedaan.'

Wijzend op de praktijk: 'wij komen vaak tegen dat het label "intervisie" op bijeenkomsten geplakt wordt waar het in feite gaat om een werkbespreking of behandeling van een inhoudelijk thema. Zulke bijeenkomsten zijn zeker waardevol, maar een kenmerk van intervisie is dat het gesprek gaat over de persoon, diens houding en handelen, in de context van het werk en het beroep. Juist de inzet van professionele begeleiders zorgt ervoor dat dit kenmerk gerealiseerd wordt. Zeker in de opstartfase van een intervisiegroep is het daarom verstandig om er een professioneel begeleider bij te betrekken. Waarbij wij begeleiders overigens wel meegeven dat zij de taak en verantwoordelijkheid hebben om zichzelf overbodig te maken.' ●

Opleiding intervisiebegeleider

De NVDA beschouwt intervisie als een instrument dat de kwaliteit van zorg en het werkplezier van doktersassistenten kan verbeteren. Omdat de NVDA doktersassistenten wil kunnen inzetten om vakgenoten te begeleiden bij intervisie, biedt zij hen een opleiding tot intervisiebegeleider aan. Het NHG zal deze opleiding van 10 dagdelen (plus huiswerkopdrachten) verzorgen. De minimaal 10 en maximaal 18 deelnemers worden begeleid door twee docenten (intervisiebegeleiders) van het NHG. Tijdens de opleiding leren doktersassistenten om intervisie op te zetten en deelnemers methodisch te begeleiden in hun zoektocht naar verbetering van hun persoonlijk functioneren.

De opleiding kost € 1.250,- voor leden en € 1.450,- voor niet-leden. Inschrijving is mogelijk vanaf eind 2013. Er is eerst een informatiebijeenkomst op 26 november bij de NVDA in Utrecht. Zie de pagina Geknipt en www.nvda.nl.